

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2}, ЯНУАРИ 2010 ГОДИНА

През януари 2010 г. **общият показател на бизнес климата**³ се покачва с 3.1 пункта в сравнение с предходния месец (граф. 1). Подобрието се дължи на по-оптимистичните нагласи на стопанските ръководители от строителството и сектора на услугите.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността” запазва равнището си от декември 2009 година (граф. 2). През януари са влошени оценките за настоящото бизнес състояние на предприятията, но за следващите шест месеца мениджърите имат по-оптимистични очаквания за своя бизнес. По отношение на заетостта предприятията предвиждат съкращаване, но с по-бавни темпове.

По-песимистичните оценки за настоящото бизнес състояние са съпроводени с понижени оценки за производствената активност, осигуреността с поръчки и конкурентните позиции на предприятията на местния и външния пазар (граф. 3).

През януари предприятията посочват, че основни проблеми за развитието на бизнеса в отрасъла продължават да са несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене както от страната, така и от чужбина (граф. 4).

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през януари остава без промяна в сравнение с октомври миналата година. Спрямо януари 2009 г. обаче има намаление от 6.1 пункта (граф. 5).

По отношение на продажните цени в промишлеността през следващите три месеца не се очаква повишение.

Строителство. През януари съставният показател „бизнес климат в строителството” се покачва с 9.7 пункта спрямо предходния месец (граф. 6) главно поради по-оптимистичните очаквания за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца (балансовият показател нараства с 18.8 пункта). Същевременно прогнозите за дейността през следващите три месеца също са благоприятни (балансовият показател се покачва с 18.4 пункта), а очакванията за поръчките през следващите шест месеца съществено се подобряват (граф. 7). За следващите три месеца обаче продължава да се очаква по-нататъшно намаление на персонала, но с по-бавно темпо.

По отношение на настоящето оценките на мениджърите за строителната активност са, че тя продължава да се свива (граф. 8), а осигуреността на производството с поръчки - да намалява. Най-сериозни фактори, затрудняващи дейността на предприятията, са финансовите проблеми и несигурната икономическа среда, следвани от недостатъчното търсене (граф. 9).

По отношение на продажните цени анкетата продължава да отчита очаквания за намаление на цените (граф. 10).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно” през януари приблизително запазва равнището си от предходния месец (граф. 11). Настоящата бизнес ситуация в предприятията е оценена от мениджърите като малко по-добра в сравнение с декември 2009 г., но техните очаквания за следващите шест месеца са по-песимистични. По мнение на търговците на дребно продажбите през последните три месеца са намалели, като очакванията за тях, както и за поръчките към доставчиците и персонала, са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда, влошеното търсене и конкуренцията в бранша продължават да са факторите, които затрудняват дейността на предприятията, като тяхното влияние през януари е по-силно в сравнение с предходния месец (граф. 12).

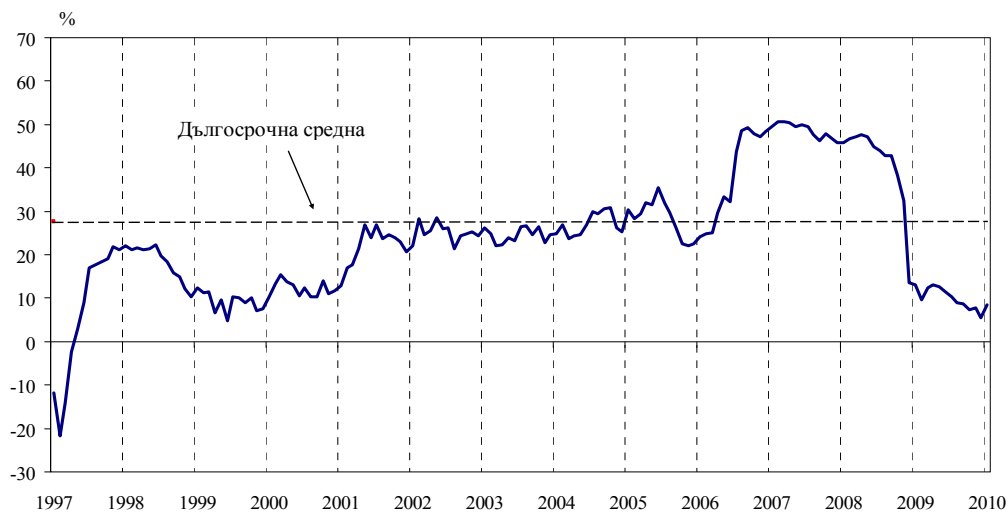
Мениджърите прогнозираят, че продажните цени в търговията на дребно ще останат непроменени през следващите три месеца (граф. 13).

Услуги⁴. През януари съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ нараства с 5.9 пункта в сравнение с декември м.г. поради по-добрите оценки на мениджърите за настоящото бизнес състояние на предприятията и по-оптимистичните им очаквания за следващите шест месеца (граф. 14). През последните три месеца търсенето на услуги, както и заетите в сектора, са намалели. В очакванията за следващите три месеца обаче се отчита известен оптимизъм по отношение на търсенето, а по отношение на персонала не се очаква намаление (граф. 15).

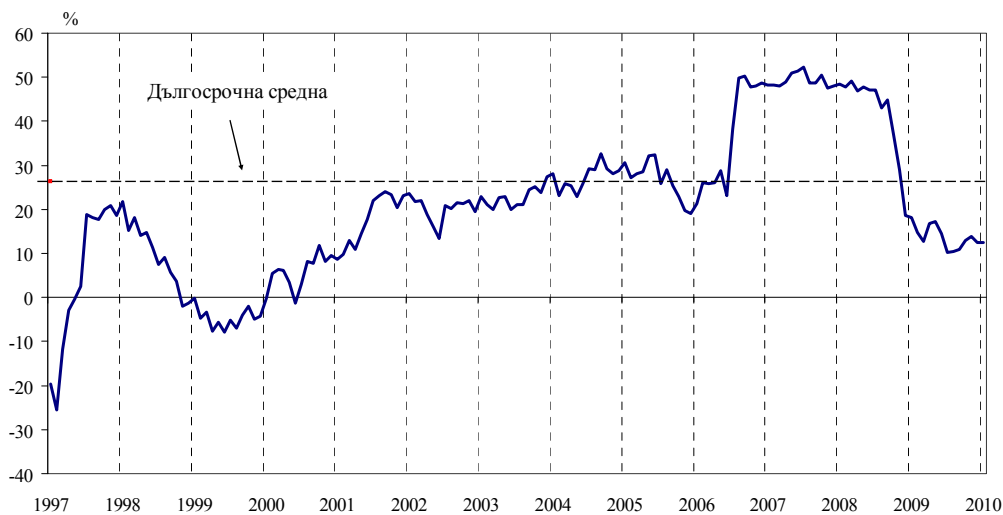
Несигурната икономическа среда продължава да е фактор, затрудняващ дейността на предприятията от сектора на услугите, следван от конкуренцията в бранша (граф. 16).

По отношение на цените в сектора продължава да има очаквания за понижение през следващите три месеца (граф. 17).

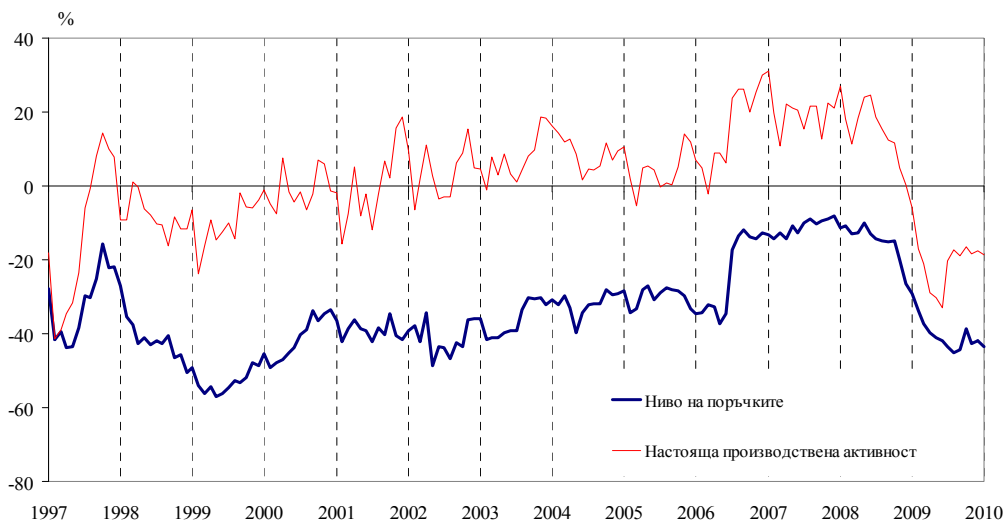
Графика 1. Бизнес климат - общо

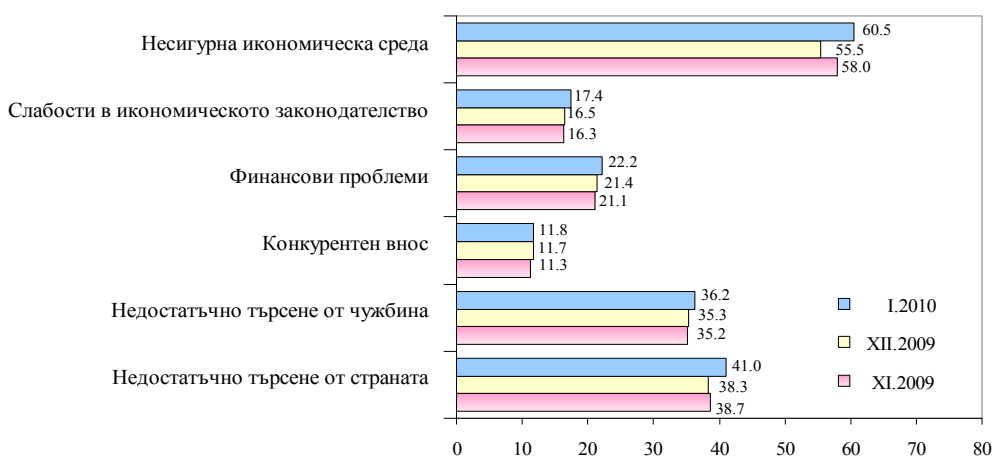
Графика 2. Бизнес климат в промишлеността

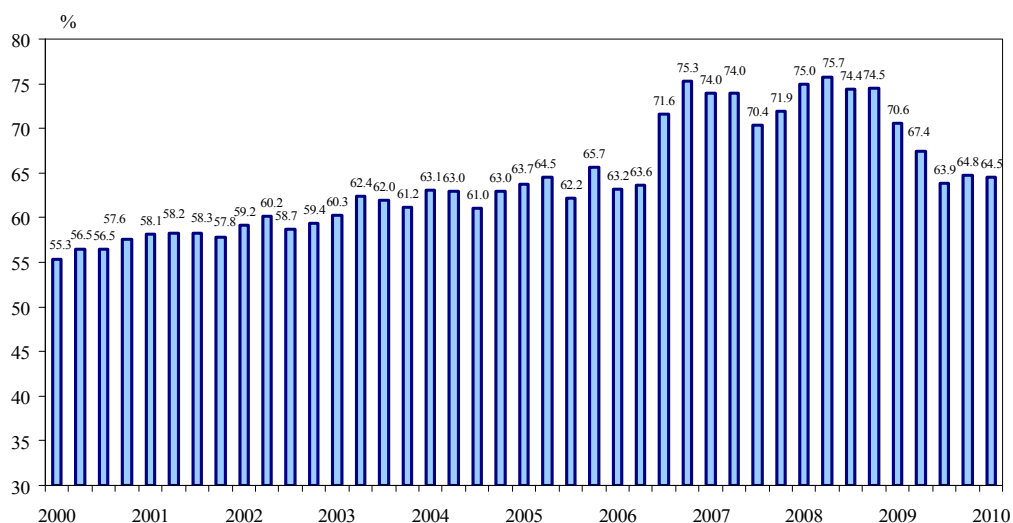
Графика 3. Баланси на мненията в промишлеността

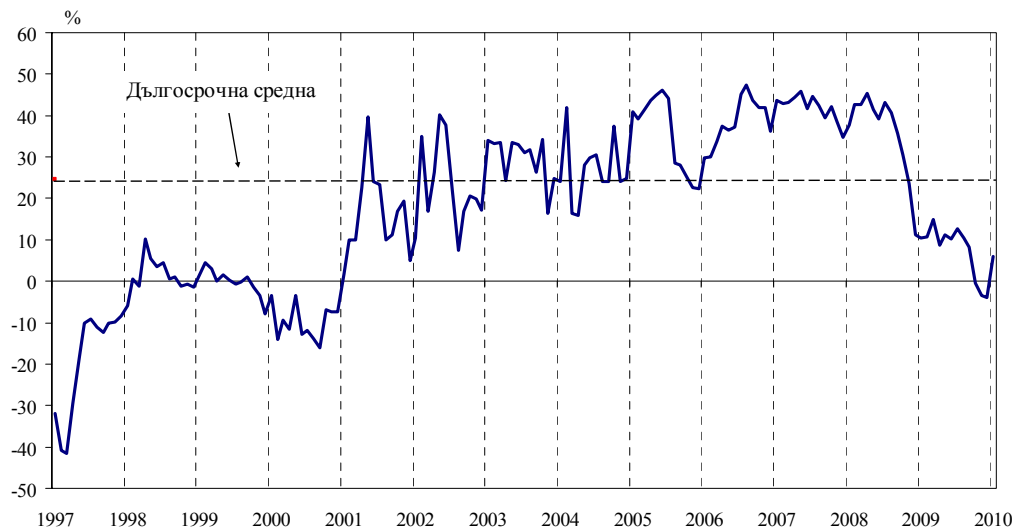
**Графика 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността
(Относителен дял от предприятията - %)**

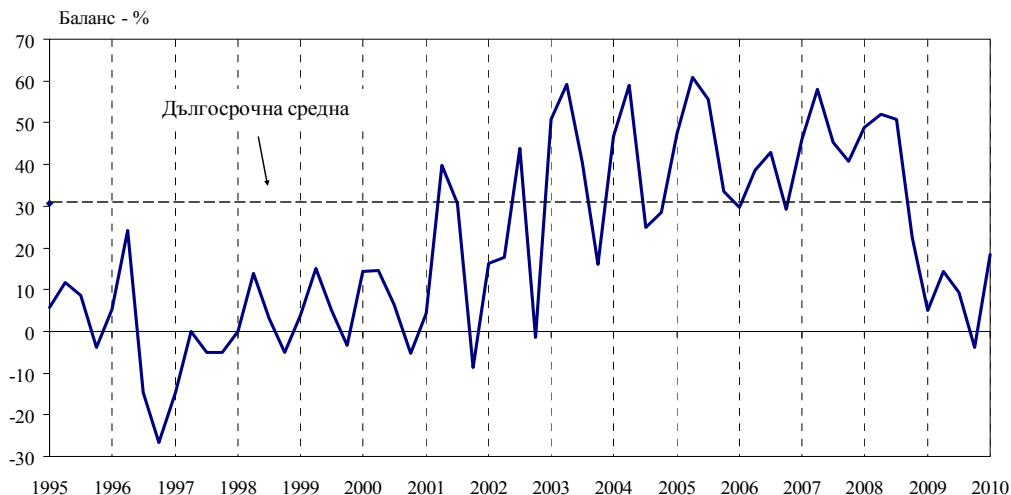
Графика 5. Средно натоварване на мощностите в промишлеността

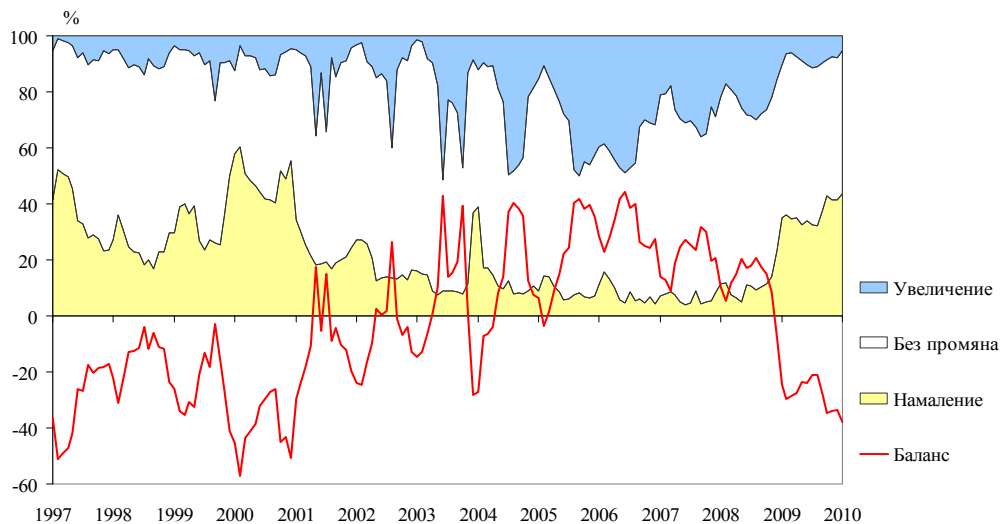
Графика 6. Бизнес климат в строителството

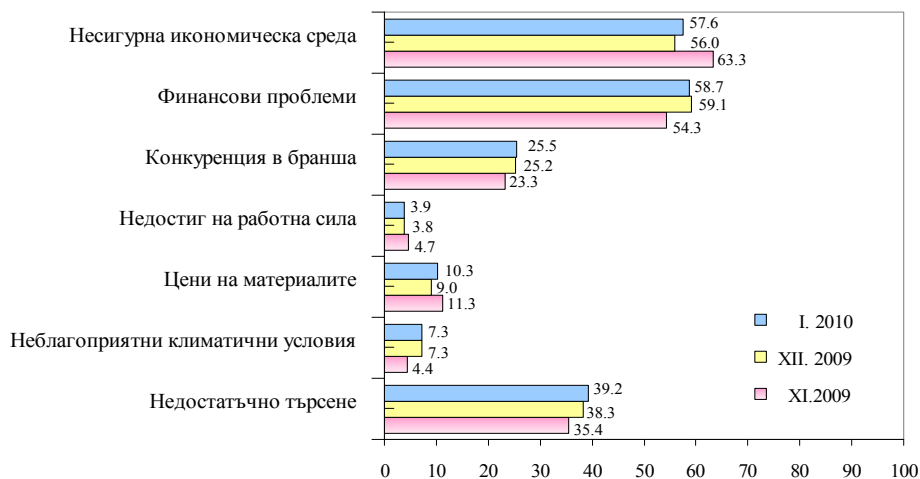
Графика 7. Очаквания за нови поръчки в строителството през следващите шест месеца

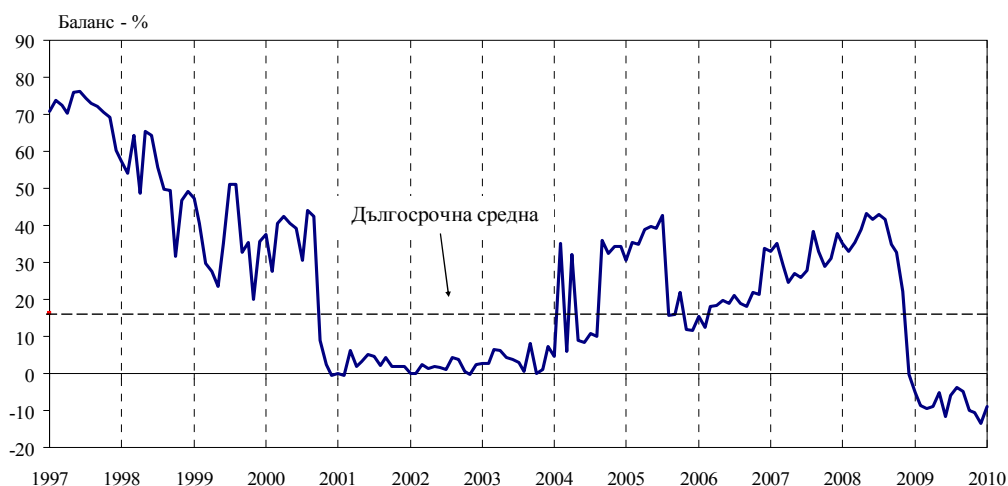
Графика 8. Настояща строителна активност

Графика 9. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията - %)

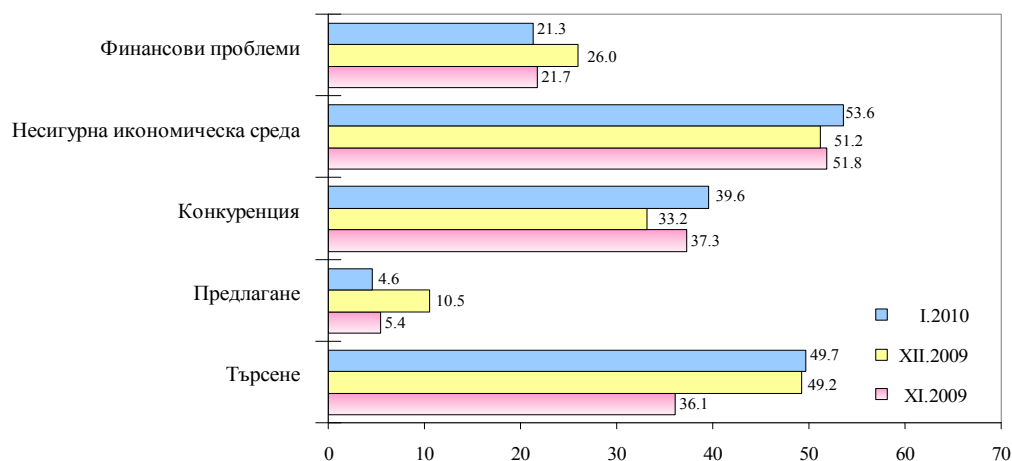
Графика 10. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

Графика 11. Бизнес климат в търговията на дребно

Графика 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията - %)

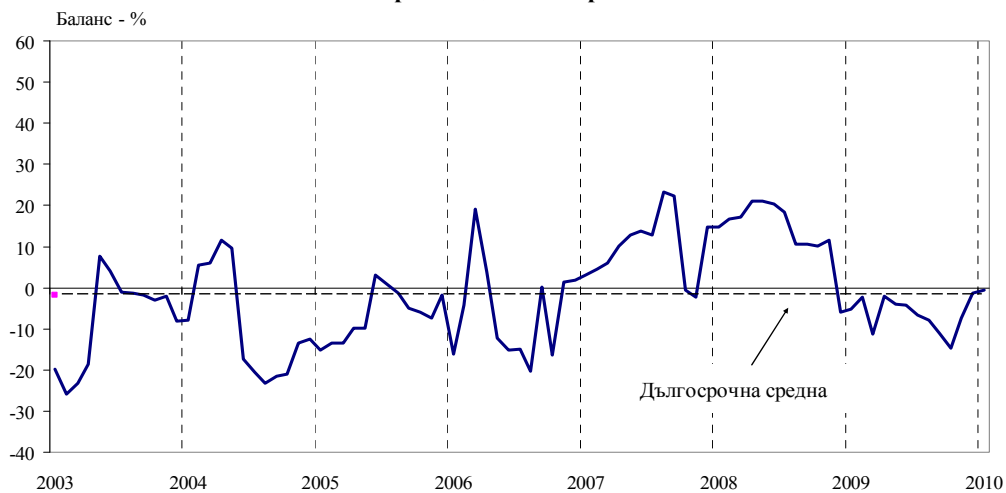
Графика 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

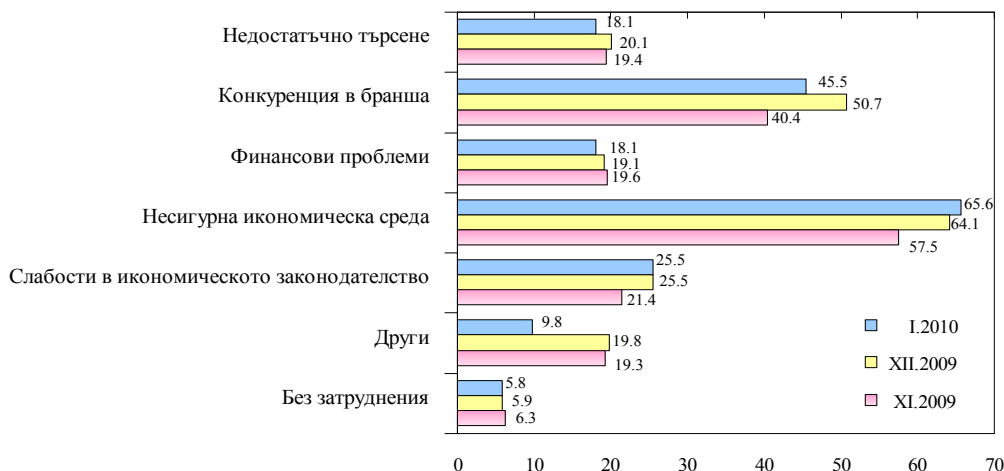
Графика 14. Бизнес климат в сектора на услугите

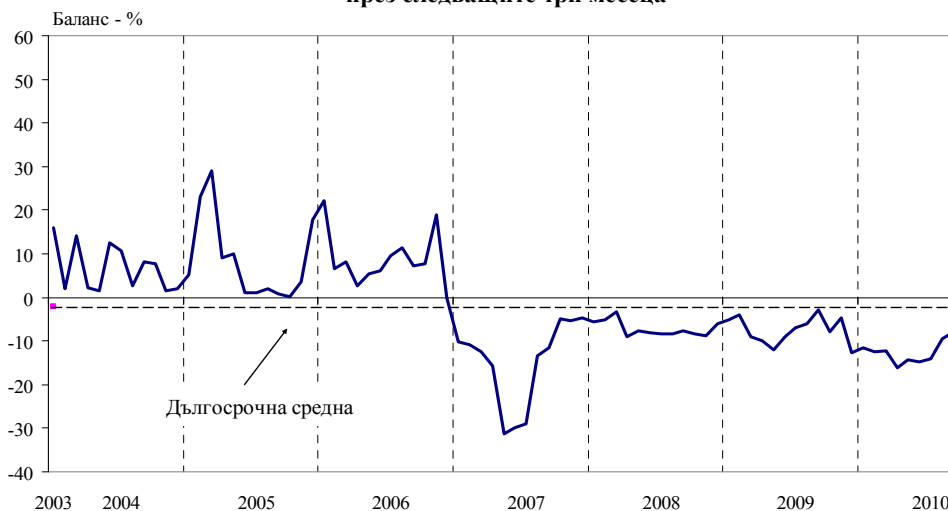
Графика 15. Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца

**Графика 16. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите
(Относителен дял от предприятията - %)**

**Графика 17. Очаквания за цените в сектора на услугите
през следващите три месеца**

¹ От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

² Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение”, „без промяна”, „намаление” или „над нормално”, „нормално”, „под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

³ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

⁴ Без търговия.